

Kopieringsunderlag 4: Exempel på elevlösning

Vilka förtjänster och brister tycker du att den här elevlösningen har? Tänk på följande när du bedömer den:

- **Innehåll och kritisk läsning.** Hur pass väl har eleven löst de uppmaningar som anges i de fetade verben? Kan eleven skilja på egna och andras tankar?
- **Disposition och sammanhang.** Är texten sammanhängande och balanserad? Är dispositionen tydlig?
- **Språk och stil.** Hur pass korrekt och begripligt är språket? Är texten väl-formulerad?
- **Helhetsbedömning.** Fungerar texten i den situation som anges i instruktionen? Kan den förstås av någon som varken läst instruktionen eller häftet med texter?

Så här skrev eleven (texten är inte rättad):

Vänskap på olika villkor

Vänskap. Något som är så svårt och skört, men ändå så fantastiskt och starkt. Hur kan ett så uppenbart band mellan två personer vara så svårt? Alla behöver en vän, men ändå får inte alla vara vänner med vem som helst.

Jag har nyss läst en novell som handlade om "omöjlig vänskap". Trots att två flickor gjorda läxorna ihop, var med varandra på dagarna och della hemligheter hörde de ändå inte ihop. Varför? Den ena flickans mamma var anställd hos den rikare flickans familj som hembiträde. Själv förstod inte flickan om vad allt detta handlade om. De hade ju så kul tillsammans.

Novellen jag pratar om är skriven av Liliana Heker och heter "De andras kalas" (från novellsamlingen "Las peras del mar" 1982, publicerad i Karavan 2012:4) och handlar om den nioåriga flickan Rosaura och hennes kompis Luciana. Rosauras mamma tycker inte om de rikare i samhället och påpekar att Luciana endast spenderar tid med Rosaura på grund av att hon jobbar åt deras familj. Men en dag blir Rosaura bjuden på Lucianas födelsedagskalas. På kalaset är det massa kompisar, en trollkarl och hans partner: en apa. Det är så kul tills hon ska gå hem. Alla ungar som går hem får med sig en present. Men det Rosaura får med sig hem är pengar. Var hon inte mer än ett hembiträdes dotter som fick vara med på en fest?

Novellen skriven av Liliana Heker väcker starka känslor hos mig och får mig att tänka på en bok skriven av Khaled Hosseini som heter "Flyga Drake". Den handlar om en fattig man och hans son som jobbar som hembiträde åt en rikare man och hans son. Den rikare mannen och hembiträdet har en god relation men relationen mellan Hassan, den fattiga pojken, och Amir, den rika pojken, är ännu bättre. Dock är det många av deras kompisar och andra vuxna som, där också, påpekar att Amir endast ser Hassan som sin "hund" och att han aldrig skulle ha lekt med honom om det inte vore för att han jobbade hos honom.

Har då vänskap en mall? Finns det redan färdiga alternativ på hur en vänskap ska se ut och hur personerna ska vara? Jag ser många fördelar samt nackdelar med att lära känna människor från andra länder, kulturer och familjer. Är man bara med sådana personer man vuxit upp med, till exempel rikare personer och deras bostadsområden, kommer man aldrig i kontakt

med personer som har vuxit upp under sämre förhållanden. Genom att lära känna olika människor öppnas ens ögon. Man får annan uppfattning, syn på saker och tankar man aldrig trott man skulle haft. Det kan vara helt skilda världar mellan två människor trots att man jobbar eller bor i samma hus. Stora nackdelar med "udda" vänskap är ju just det jag sett och märkt i både novellen och boken jag läst: tvivel, mobbning och känslan att man inte hör hemma. I båda novellen och boken förstår inte barnen varför de inte kan vara vänner med varandra eller varför det är konstigt att de är. Det fattiga barnet i situationen förstår heller inte varför det skulle vara så när det rikare barnet faktiskt är dess vän och att de har kul ihop.

Därför har jag resonerat så att barn föds ju inte med normer. De leker med den eller det de känner att de är trygg eller har roligt med. Vare sig det är en hund, en leksak eller en annan människa. Så vad är då problemet till att sådan vänskap som Rosaura och Luciana har samt som Hassan och Amir har? Jo, uppfostran och hur de äldre i sin närhet agerar och tänker. Något från Liliana Hekers novell som jag fann intressant var ett en dialog mellan Rosaura och hennes mamma innan kalaset. Mamman sa "Hon är inte din kompis. Vet du vem du är för dem? Du är hembiträdets dotter, inget annat." Varpå Rosaura svarade med "Tyst, skrek hon. Du vet ingenting om kompisar." Detta är en väldigt stark dialog och den visar att barn inte alls har samma tänk och värderingar som vuxna och att det är på grund av dem och samhället barn lär sig vilka de får vara med och vilka de bör vara med.

Vänskap är som sagt inget lätt då man kan se här ovan att det för fram många känslor och tankar. Men något om vänskap är att det alltid kommer finnas där, trots att man inte alltid blir förstådd eller att allt just i den stunden inte verkar logiskt.